

ДО

КИРИЛ ПАНГЕЛОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ПРАВНИ АНАЛИЗИ И
ПОЛИТИКА НА КОНКУРЕНЦИЯТА”
КЗК, 1000 СОФИЯ, БУЛ ВИТОША 18

На Ваш № ИС-816 КЗК/538/2015г.
Наш вх. №. 08102015-01/08.10.2015 г.

Относно: *Зададени въпроси с оглед изясняване на фактическата обстановка по преписка № КЗК/538/2015г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПАНГЕЛОВ,

Във връзка с оформяне на обективно становище на № ИС-816 КЗК/538/2015, беше проведено разширено заседание на Национален браншов съюз „Надзор и поддръжка на асансьори, подеминици и ескалатори“ (НБСНПАПЕ), на което след дискусия, предоставяме на вашето внимание, нашата позиция по точки:

По т.1

НБСНПАПЕ, оценява като положително и необходимо извършването на такава оценка.

По т.2

Въвеждането на лицензионен режим за извършването на дейностите по поддръжане, монтиране и преустройство на асансьори, е необходимо и задължително условие за безопасността на ползвателите. За извършване на дейности по асансьорите, които са приети за съоръжения с повишена опасност (СПО), са необходими специални познания, умения, добра кондиция и адекватна реакция в различни ситуации. Извършването на регистрацията е свързано също така и с определяне на нивото на компетентност при поддръжката на различните типове съоръжения, нещо което е задължително.

По т.3

НБСНПАПЕ не е запознат с мотиви на законотворците, но считаме, че това е ограничително и дискриминативно условие, тъй като разрешението за дейност се издава на фирмата, а не на физическите лица в нея. Преобразуването на правната форма от ЕТ в ООД, ЕООД, Холдинг или различни комбинации и при положение, че извършваната дейност се запазва тази пререгистрация е безпредметна. При преобразуване или сливане на даден юридически субект, правопреемника или поглъщащата компания, придобиват, както всички активи, така и всички активи на другия субект, т.е. наличното оборудване, материално техническа база (МТБ) и нормативни документи и персонал. В случая е възможно да бъде извършена проверка за запазване на дейността или деклариране за това от правопреемника, като в издаденото разрешение се вписва промяната.

По т.4 и 5

В случая обобщените/сбитите/кумулятивните изисквания на чл.36, ал.2 от ЗТИП, са пренесени интерпретативно в НБЕТНА. Редица от изискванията на чл. 34 от цитираната наредба, са не само възпрепятстващи, а и рестриктивни по отношение навлизането на нови лица в бранша. Изпълнението на изискванията на чл.34, третират наличието на МТБ, персонал и нормативни документи, което е първоначална инвестиция със значителна стойност. Осигуряването на тези изисквания, са условия за кандидатстване, което не се знае, дали ще бъде издадено или не. Също така за времето през което тече разглеждането на документи и извършването на проверки, кандидата трябва да изплаща трудови възнаграждения, без да има възможност да работи. Свързаността на въпросите е видна и в това, че е налице изискването за притежание на нормативни актове и стандарти на асансьорите, който ще поддържат, ремонтират или преустройват, без да има категорична яснота, какъв тип асансьори ще поддържа кандидата. Също така наличието на такива документи по никакъв начин не влияе върху качеството на работа, а от там и на безопасността при ползването. Изключвайки нормативните изисквания на ЗТИП и НБЕТНА, ограничен брой стандарти имат отношение към извършването на дейностите по поддръжка, ремонт и преустройство. Тези дейности се извършват при заварено положение, т.е. асансьора е монтиран, приет и пуснат в експлоатация, а дейностите ремонт и преустройство се извършват по заверени от ДТН проектни документации, т.е. дейността се извършва по дадена технологична схема, без място за творчество и дълбокото познаване на стандартите, които въвеждат норми на проектиране. С това отговаряме и на т.5 първа точка. По отношение на изискванията за наличието на МТБ и специални технически средства. Тук възниква въпроса, кой средства са специални и необходимо ли е притежаването на всяко едно от изброените. Съгласно определенията в техническата терминология, специални технически средства са тези, които има пряко отношение към дадения тип/вид машина – т.е. специализиран инструмент, където се включват и тестерите за съвременните управления и настройки на асансьора. Необходимо е драстична редакция след провеждането на широка дискусия, в която да се включат и производителите на асансьори. Наличието на офис, пряка телефонна линия и работни помещения е обосновано дотолкова, доколкото в съвременния бизнес е прието за много професии наличието на мобилни офиси, телефонната връзка е безспорна, НО В РАМКИТЕ НА огромната КОНКУРЕНЦИЯ и комуникационните технологии е по-скоро съпътстващо изискване.

По т.6 и 8

Задължително изискване при работа със СПО е тя да се извършва от най-малко двама човека, като за някои видове СПО е задължително и издаването на наряд и присъствие на технически ръководител.

Спецификата на дейността не позволява тя да се извършва от един човек, в тоя дух считаме, че условието не е ограничаващо, тъй като търсенето и отстраняването на повреди и неизправност се извършва по определен от производител технологичен ред.

По т.7

Липсва нормоопределящ документ за това едно лице колко единици може да обслужва. Единствено спазването на инструкциите на производителите и в зависимост от заложените в тях изисквания за провеждането на различните мероприятия и времето което е определено за тях, може да се приема като база, върху която да се определя колко асансьора, с каква етажност и с какво натоварване (човекопоток) може да поддържа една двойка. При създаване на добра фирмена стратегия и адекватно разпределение на дейността две или три лица могат да поддържат голям брой единици, и обратното, голяма фирма може да не се справи и с 20 човека. От друга страна бранша изнемогва от липсата на специалисти, нежеланието на млади хора да упражняват професията и не на последно

място служителите с много тясна специализация, такива които поддържат само определен тип асансьори.

По т.9

НБСНПАПЕ не е запознат с мотиви на законотворците, но считаме, че с изпълнението на това изискване, нивото на безопасност при ползването на техниката, няма да се повиши, дори може да се каже, че е налице интерес за мотивиране на смяната на дадени асансьори. Отразяването на ежедневната работа свързано с текуща поддръжка, като смяната на бързо износващи се детайли и консумативи е нецелесъобразна. Има стойност наанасянето на основни и капиталови ремонти, реконструкции, смяна на възжета и т.н. Но тук и ние поставяме въпроса, „Кои ще има достъп до информацията?”

В случай, че под дефиницията „специални технически средства” се подразбира наличието на офис техника, то това не би било пречка за фирмите упражняващи дейността, но дали това изискване няма да се пренесе на изискванията за лицензиране и ограничаване на навлизането на нови лица на пазара? От друга страна повечето фирми, ще бъдат принудени да назначат по още един човек, което неминуемо ще се отрази на дейността им.

ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ВСЯКО ЕДНО ОТ ПОСТАВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ, Е СВЪРЗАНО С НАРАСТВАНЕ НА ФИРМЕНИТЕ РАЗХОДИ, КОЙТО ВОДЯТ ДО УВЕЛИЧАВАНЕ НА ТАКСИТЕ ЗА ПОДДРЪЖКА, А ОТТАМ И ДО РАЗВИТИЕ НА СИВИЯ СЕКТОР.

По т.10

Промяната в наредбата водеща до въвеждането на това условие беше по субективни причини и целеше въздействие върху няколко фирми на пазара. За Клиента е важна качеството и стойността на услугата, в зависимост от това различните фирми на пазара е възможно да бъдат подизпълнители един на друг в различни проекти и договори. Считаме, че това изискване на наредбата е ограничително условие, което увеличава бумацината и бюрокрацията. Що се отнася за държавните поръчки, то в ЗОП е предвидено възложителя, да поставя и допълнителни условия, като в случай че прецени, то това изискване може да бъде заложено там. От друга страна, задаваме въпроса ”как възложителя, ще разбере за това, че някой от дейностите се извършват от подизпълнител?” и не е ли по-важно техниката да работи и то безопасно, разбира се само при наличието на разрешение за дейността на подизпълнителя. На практика текста не работи.

По т. 11

Въведените степени на правоспособност, са пряко отражение на българското занаятчийство, т.е. чирак, калфа и майстор. Трета степен на правоспособност(чирак) се обучава за поддръжка на асансьори с неголяма сложност, ниска етажност и малка скорост. Дейностите, които той самият може да извършва са значително ограничени, а работата му е винаги под ръководство на специалист с по висока степен. Счита се, че тази най ниска степен има за цел въвеждане в професията, където някой хора се отказват, а други продължават. В следващата степен Втора(калфа) – се обучават лица с трета степен и имащи стаж за това, в обучението е застъпено изучаването на асансьори, с по големи възможности, включително и работата на дуплекс и триплекс, застъпена е необходимостта за поемането на инициатива и отговорност на работата на други лица. Най-високата Първа степен(майстор) се обучава за работата на сложни групи, високи скорости, сгради и технологии. В тази програма е застъпено и менижирането на персонала. Т.е след това обучение, единственото последващо е квалификации по различни марки машини и тяхното управление. По този начин изграждането на един

специалист става в работна среда и под надзора на друг по компетентен от него, до добиването на най-високата степен. Крайно необходимо.

По т. 12

Професията асансьорен монтьор изисква познания както по механика, така и по електротехника, тъй като самото съоръжение е съвкупност от механични компоненти и електрически вериги и системи. Минимално заложените в изискванията на чл.9, ал.1 на Наредба за условията и реда за придобиване на правоспособност за упражняване на професията "монтьор по монтиране, поддържане и ремонтване на асансьори" са обосновани, като би могло да се помисли за разширяване на кръга от професии, които да имат тази възможност. По отношение на „минималния трудов стаж”, считаме, че е необходимо да има възможност за съкратяване на сроковете, за по-напреднали и изявени техници, за които прекият ръководител има наблюдения.

По т. 13

Тъй като въпроса е страничен от темата „нормативна база” нашето мнение е следното: В случай, че приемате фирми, които провеждат курсове за асансьорни техници, като образователни институции, тогава считаме, че такива има, но трябва да се отбележи, че повечето паралелките в училищата са закрити. В Техническият университет подземно-транспортната техника и асансьорите се учат като предмет и няма отделна специалност, която да изкарва подготвени машинни инженери в бранша. НБСНПАПЕ обмисля възможността за откриване на собствен учебен център.

По т. 14

НБС НПАПЕ няма точна статистика за това колко са регистрираните към момента асансьорни монтьори. По наши данни (на база статистическа информация и анализ) за територията на столицата работят 226 фирми с около 800 човека персонал, като монтьорите са около 500 души.

По т.15

НБСНПАПЕ на среща със зам. министър Визиева, състояла се през месец април тази година, информира за фрапиращо противоречие между, чл. 9, ал.1, т.5 и чл.10, ал. 1 от НБЕТНА.

Също така считаме за неприложим и създаващ корупционни зависимости, вмененото ни задължение от текста на алинея 9 на същи член, който гласи: „(Нова – ДВ, бр. 88 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Лицата, които поддържат, ремонтират или преустройват асансьори с хидравлично задвижване, най-малко веднъж годишно извършват проверка на нивото на чистотата на флуида на елементите им и документират проверката с протокол. Същите лица са длъжни да поддържат нивото на чистота на флуида съгласно инструкциите за експлоатация на производителите на асансьорите, а в случаите, когато в тях не е предвидено такова – съгласно приложение 3. При наличието на хидравлични елементи с различно ниво на чистота се приема най-високото ниво на чистотата на флуида.

На първо място съществува стандарт за пробовземане и установяване на годността на петролни продукти, където е разписано начина и местата на вземането на такива проби, нещо което поддържащата фирма не е в състояние да направи.

Второ – стойността на изследването е доста висока, а самото то може да бъде извършено в лицензирана лаборатория, който лаборатории за жалост са две или три – собственост на големите петролни компании. Напоследък се появи и стенд в Пловдив, откъдето е родом и председателя на ДАМТН?

Трето тоталното пренебрегване на стандартите на който трябва да отговарят хидравличните масла за повдигателни съоръжения. Този род хидравлична течност се класифицира, като индустриална и подложена на тежки натоварвания и поради това американския институт за изследване на маслата API, въвежда следните критерии, на който трябва да отговарят:

- Омасляване на плъзгащите/лагерните триещи части.
- Вътрешно охлаждане на хидравличната система чрез пренос на топлината от флуида до
- обшивката или до отделен масло-охладител.
- Защита от корозия, износване, утайки, пяна.
- Оксидационна стабилност, която позволява дълги интервали между смяна на маслото.
- Еластомерна съвместимост – уплътнителните материали не трябва да стават крехки или
- меки и не трябва да се свиват.
- Трансмисия на хидравличното натоварване при хидростатични и хидродинамични системи.
- Оптимален вискозитет за студено запалване и експлоатация при висока температура.
- Подлежи на филтрация/филтрация на фини частици

Т.е. маслата с клас HLP, каквито се използват масово са със степен на защита от износване DIN 51524, част 2

С други думи липсва на оксидант какъвто е сярата, което е от огромно значение за дълговечността на маслото.

И не на последно място е факта, че флуида в системата е динамичен, а в описаното приложение се обхващат различни детайли, на различни места и може да се окаже, че съответствието на едно място е несъответствие на няколко други.

С уважение:

КАЛИН ПЕТРОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС

